

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012. Prezenta traducere a fost efectuată cu sprijinul Fondului Fiduciar pentru Drepturile Omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Această traducere nu obligă Curtea. Pentru mai multe informații, a se vedea indicația cu privire la drepturile de autor de la sfârșitul acestui document.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Nota de jurisprudență nr. 143

Iulie 2011

Stummer împotriva Austriei - 37452/02

Hotărâre 7.7.2011 [MC]

Articolul 14

Discriminare

Refuzul de a lua în considerare perioadele de muncă în închisoare la calculul drepturilor de pensie: *nicio încălcare*

În fapt – Reclamantul a petrecut aproximativ douăzeci și opt de ani în închisoare. În timpul detenției lucrat pe perioade destul de lungi, dar nu a fost afiliat la sistemul național de pensii în temeiul Legii privind Asigurările Sociale. Totuși, de la 1 ianuarie 1994, a fost afiliat la sistemul de asigurări de șomaj. Cererea sa de pensionare anticipată i-a fost respinsă de Oficiul de Pensii în martie 1999, pe motiv că nu acumulasese numărul minim de 240 de luni de cotizare. Ulterior, a introdus o acțiune în justiție împotriva Oficiului de Pensii, susținând că lunile în timpul cărora a lucrat în timpul detenției ar trebui luate în calcul ca perioade de cotizare. În aprilie 2011, o instanță specializată în litigii de muncă i-a respins acțiunea. Apelul reclamantului a fost, de asemenea, respins, constatându-se că, faptul că deținuții sunt afiliați la sistemul de asigurări de șomaj, în temeiul Legii privind Executarea Pedepselor din 1993, nu determină afilierea la sistemul național de pensii. În februarie 2002, Curtea Supremă a respins recursul reclamantului. După eliberarea din închisoare, în ianuarie 2004, reclamantul a primit ajutor de șomaj timp de câteva luni și de atunci încoace primește ajutor de urgență, în temeiul Legii privind Asigurările de Șomaj.

În drept – Articolul 14 din Convenție combinat cu articolul 1 din Protocolul Nr. 1: Curtea observă că munca prestată în închisoare diferă de munca prestată de angajații obișnuiți sub mai multe aspecte și că are drept scop esențial reabilitarea și resocializarea. Curtea nu consideră decisiv faptul că, în temeiul dreptului național, munca în închisoare este obligatorie. Ceea ce este esențial în cauza de față este nevoia

unei persoane de a se întreține la bătrânețe, situație în care reclamantul se găsea la fel ca orice alt angajat. Cu privire la afilierea la sistemul de asigurări de sănătate și în caz de accident, în temeiul Legii Asigurărilor Sociale, situația reclamantului era diferită de cea a angajaților obișnuți, deoarece în calitate sa de deținut, îngrijirea medicală și în caz de accident era asigurată de Stat, în temeiul Legii privind Executarea Pedepselor.

Guvernul a susținut că deținuții care prestează muncă nu au, de cele mai multe ori, mijloacele financiare suficiente pentru a-și plăti contribuțiile sociale și dacă s-ar considera ca perioade de cotizare perioadele în care nu s-au făcut contribuții semnificative, s-ar diminua eficiența economică a sistemului național de pensii. Este necesar să se păstreze consistența sistemului național de pensii și perioadele de muncă în închisoare nu pot fi considerate ca perioade de cotizare sau de substituție pentru a compensa perioadele în care nu s-au plătit contribuțiile sociale, aceste perioade de substituție fiind limitativ reglementate în dreptul austriac: concediul de creștere a copilului, șomajul sau serviciul militar. Curtea a considerat că acest scop este legitim.

Evaluarea proporționalității diferenței de tratament a deținuților care prestează muncă în închisoare față de angajații obișnuți este strâns legată de alegerea generală a Statului de politică economică și socială. În acest domeniu, Statul are o marjă largă de apreciere și Curtea poate interveni doar când alegerea este nerezonabilă. Mai mult, problema afilierii deținuților trebuie văzută ca un element în sistemul general de asigurări sociale ale deținuților care prestează muncă. Nu există un consens la nivel european cu privire la asigurarea socială a deținuților. Majoritatea statelor membre ale Consiliului Europei asigură deținuților o formă sau alta de protecție socială, dar doar o minoritate prevede afilierea acestora la sistemul național de pensii și unele dintre acestea, printre care și Austria, fac acest lucru doar prin acordare posibilității de a face contribuții voluntare.

Reclamantul a lucrat pe perioade lungi în închisoare. Din deciziile autorităților interne reiese că perioadele pentru care nu s-au plătit cotizații au fost între 1960 și 1990. La momentul respectiv, nu exista o opinie comună cu privire la afilierea deținuților care prestează muncă în închisoare la sistemele naționale de asigurări sociale. Acest aspect a fost evidențiat de Regulamentul European privind Închisorile din 1987, care nu conținea nicio prevedere în acest sens. Ulterior, Regulamentul European privind Închisorile din 2006 prevedea ca, în măsura posibilităților, deținuții care lucrează să fie incluși în sistemele naționale de asigurări sociale, fără a face vreo referire expresă la sistemele de pensii. Legea austriacă reflectă această evoluție, prin aceea că toți deținuții beneficiază de asigurare medicală și pentru accident și, din ianuarie 1994, sunt afiliați la sistemul de asigurări de șomaj. Este demn de luat în considerare faptul că reclamantul, deși nu are drept la pensie, nu este lipsit total de asigurare socială. După eliberarea din închisoare a primit ajutor de șomaj și de urgență, la care avea dreptul ca urmare a afilierii sale la sistemul de asigurări de șomaj. La momentul pronunțării hotărârii, reclamantul primește încă ajutor de urgență și ajutor pentru plata chiriei de aproximativ 720 EUR, aproape minimul pensiei (aproximativ 780 EUR).

Așadar, în contextul standardelor în schimbare, unui Stat Contractant nu i se poate reproșa că a acordat prioritate unei soluții de asigurări sociale pe care a considerat-o relevantă pentru reintegrarea deținuților după eliberare. Curtea a recomandat Austriei să țină sub observație problema ridicată de cauza de față, dar nu a constatat o depășire a marjei de apreciere a statului în acest caz.

Concluzie: nicio încălcare (zece voturi contra șapte).

Articolul 4: Reclamantul a susținut că standardele europene s-au modificat de așa natură încât munca prestată în închisoare fără afiliere la sistemul național de pensii nu mai poate fi privită ca muncă normal impusă în cursul detenției. Legea austriacă reflectă evoluția dreptului european prin aceea că deținuților li se asigură îngrijirea medicală și în caz de accident și că deținuții sunt afiliați la sistemul de asigurări pentru șomaj. Reiese că nu există un consens suficient cu privire la problema afilierii deținuților care muncesc la sistemul național de pensii. În timp ce Regulamentul European privind Închisorile din 2006 reflectă o evoluție ascendentă, aceasta nu poate fi tradusă într-o obligație în sarcina statelor. Curtea nu găsește întemeiată interpretarea articolului 4 propusă de către reclamant și statuează că munca obligatorie pe care a prestat-o în calitate sa de deținut, fără a fi afiliat la sistemul național de pensii, trebuie să fie privită ca “muncă impusă în mod normal în cursul detenției” în sensul articolului 4 § 3 (a) din Convenție și nu constituie “muncă forțată sau obligatorie”.

Concluzie: nicio încălcare (șaisprezece voturi pentru și unul împotrivă).

Apăsați aici pentru [Notele de informare referitoare la jurisprudență](#)

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012.

Limbile oficiale ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt engleza și franceza. Această traducere a fost efectuată cu sprijinul Fondului Fiduciar pentru Drepturile Omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Ea nu obligă Curtea, care, de altfel, nu își asumă nicio responsabilitate pentru calitatea acesteia. Ea poate fi descărcată din baza de date a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului HUDOC (<http://hudoc.echr.coe.int>) sau din orice altă bază de date căreia HUDOC i-a transmis acest document. Traducerea poate fi reprodusă în scopuri necomerciale cu condiția ca titlul cauzei să fie citat în întregime împreună cu indicația de mai sus privind drepturile de autor și referința la Fondul Fiduciar pentru Drepturile Omului al Consiliului Europei. Orice persoană care intenționează să utilizeze fragmente din prezenta traducere în scopuri comerciale este rugată să contacteze adresa următoare: publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de

copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int .